

Skånes Arkivförbund verksamheten 2022

Bild på framsida: Personalgruppen som sitter på en arkivstege i vårt magasin i Lund. Bilden fick flest gillamarkeringar på Skånes Arkivförbunds facebookside under 2022. Bilden togs för att uppmärksamma Internationella arkivdagen 9 juni 2022. Fotograf: Frej Haar.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

MEDLEMMAR

Skånes Arkivförbunds medlemsstock växer och under 2022 har 7 nya medlemmar tillkommit. Av våra nya medlemmar har 1 regional utbredning och 6 är lokala organisationer. Fyra medlemsorganisationer har upphört med sin verksamhet och en enskild medlem har utgått.

Vid årets utgång är det totala antalet medlemmar 289, varav två är enskilda stödjande personer. 25 procent har regional utbredning eller är distriktsorganisationer, 71 procent har lokal hemvist och 3 procent av medlemsstocken är riksorganisationer. Utöver regionala och riksorganisationer har vi medlemmar från nära alla Skånes kommuner, men störst antal är från Lund.

Skånes Arkivförbund hälsar nya medlemmar varmt välkomna!

*Blåherremöllas Vänner
Föreningen Apoteket Svanens vänner
Mellanskånes Släkt- och
Hembygdsforskarförening
Södra Ringsjöortens Bygdeförening
Kävlinge Kolonistförening
Swedish Greenkeepers Association (SGA) Skåne
Ystadbygdens Släkt- och Bygdeforskareförening*

Medlemslista för 2022 följer efter verksamhetsberättelsen.

STYRELSE

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ledamöter: Mats Helmfrid, ordf.

Carl Sköld

Fredrik Alm

Hans Wilson

Ingela Frid

Inger Torstensdotter Åhlin

Lena Alebo

May Öberg

Monica Molin

Rolf Johansson

Sven-Eric Davidsson

Tro och Solidaritet Lund

LO-facken i Lund

Skånes Hembygdsförbund

Göinge hembygdsförening

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Lunds Arbetskommun

Riksarkivet

Studieförbundet Bilda

Revisorer: Monica Nilsson

Anders Thulin

Gärds Härads hembygdsförening

Auktoriserad revisor, PwC i Sverige AB

Revisorsup.: Rune Granqvist

Lunds Arbetskommun

Valberedning: Gun Larsson

Magnus Wikdahl

Monica Molin

Skånes Hembygdsförbund

John Oltins Kulturstiftelse - Viken förr och nu

Styrelsen

MÖTEN

Årsmöte hölls 23 april i hörsalen till Arkivcentrum Syd i Lund. Mötet inleddes med ett minnesord av Mats Helmfrid över vice ordförande i styrelsen Gustav Hofvander som begravdes i påskveckan.

24 personer deltog och dagen avslutades med ett Medlemsforum där vi först fick höra Karin Gustavsson, från Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar, berätta utifrån rubriken "Att hitta rösträttskvinnor i arkiven. Exempel Kristina Borg från Helsingborg". Härfter fick vi ta del av ett genomfört projekt i Hässleholm då Per Carlsson, från Lokalhistoriska arkivet i Hässleholm, berättade utifrån rubriken "Forskarcirkel – en samarbetsform mellan forskare och lokalhistoriker som ledde fram till boken "Hässleholmskvinnor i kampen för rösträtt".

Styrelsen har under året haft 6 möten samt arbetsutskottet har haft lika många protokollförda möten. I september genomfördes en gemensam strategidag för styrelse och personal på Möllegården i Åkarp.

Årsmöte och Medlemsforum avslutades traditionsenligt med smörgåstårter. Foto: Johanna Nessow.

PERSONAL

Anna Ketola

Arkiv- och verksamhetschef 100 % sedan 2004 (2002).

Anna-Charlotte Kriedemann

Arkivassistent 50 % sedan 2017. Anna-Charlotte arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete.

Carolin Brigelius

Dokumentationsansvarig arkivarie 100 %. föräldraledig februari-december.

Caroline Lind

Arkivpedagog 90 % sedan 2014. Föräldraledig januari-mars. Caroline ansvarade för arkivets förmedlings- och arkivpedagogiska verksamhet.

Christel Palmqvist

Arkivassistent 75 % sedan 2010. Arbetade med databaser och registervård.

Elin Vinquist

Sommarjobb som arkivassistent. Timanställning 20 juni -31 juli.

Johanna Nessow

Tidsbegränsad anställning som arkivarie 100 % januari-december. Arbetade med samlingar samt vikarierade för Caroline under hennes föräldraledighet. Timanställning som arkivassistent från hösten 2020. Fast anställning 75 % från och med juli. Mathias arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete samt publiceringsverksamhet.

Mathias Bällsten

Susanne Palm

Ekonomi- och arkivassistent 75 % sedan 2017, arbetade med ekonomi och bibliotek.

Ulrika Nilsson

Samlingsansvarig arkivarie 100 % sedan 2020 (2018). Ulrika ansvarade främst över arbetet med samlingar och forskarservice.

Under två praktikperioder i februari och mars har studenterna David Frank-Waisman och Henrik Bernro från grundkursen i arkivvetenskap vid Lunds universitet varit hos oss på arkivet. Studenterna har fått ta del av verksamheten och sedan gjort en förteckningsuppgift.

LOKALER

Skånes Arkivförbunds lokaler ingår i samverkans- och samlokaliseringsprojektet Arkivcentrum Syd (ACS) vid Gastelyckan i Lund. Huvudmän för ACS är Region Skåne, Riksarkivet och Lunds universitet och förutom Skånes Arkivförbund ingår också Lunds stadsarkiv, Polismyndigheten i Skåne, Folkliksarkivet och Biologiska museet vid Lunds universitet samt Universitetsbiblioteket i Lund. Utöver dessa har också Skånes Hembygdsförbund, Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd sina respektive kansli på ACS.

På ACS delar institutionerna expedition, forskarsal, pausrum för forskare, referensbibliotek, grupprum och utbildningssalar samt hörsal. Skånes Arkivförbund hyr kontor och magasin av Region Skåne och disponerar magasin, kontorsrum, konferensrum och personalutrymmen på Porfyrvägen 19 som ingår i samlokaliseringsprojektet ACS. Arkivförbundet delar kontorsbyggnad med Skånes Hembygdsförbunds kansli vilket har medfört en rad praktiska samordningsvinster, kunskapsdelning och samarbeten för de båda förbunden. Skånes Hembygdsförbund deponerar också sitt referensbibliotek hos Arkivförbundet.

VERKSAMHET

REPRESENTATION OCH FÖRTROENDEUPPDRAG

Skånes Arkivförbund har varit medlem i följande organisationer: Arbetsgivaralliansen, Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap, Centrum för Arbetarhistoria, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning, HandikappHistoriska föreningen, Skånes Hembygdsförbund, Svenska Arkivförbundet och Svenska Idrottshistoriska föreningen. Vidare är verksamhetens chef också medlem i Föreningen Sveriges Länsarkivarier.

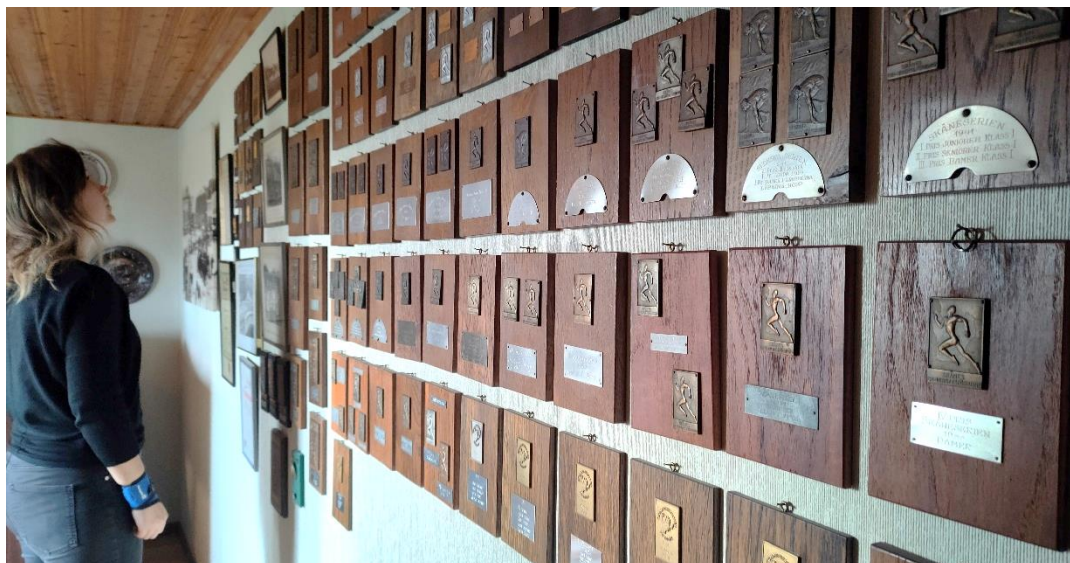
Under året har arkivchef Anna Ketola ingått i Arkivcentrum Syds (ACS) verksamhetsråd. Johanna Nessow, och sedan Caroline Lind, har deltagit för förbundets räkning i den utåtriktade gruppen på ACS. Anna har ingått i det regionala nätverket ABM-Skåne och deltagit i Region Skånes kulturförvaltnings kulturarvsmöten. Under året har Anna och därefter Caroline ingått som regional representant för Skåne i gruppen för nationell samordning av Arkivens dag. Anna ingår också sedan omorganisation av den nationella samordningen under hösten i SASS arbetsgrupp för Arkivens dag.

Anna valdes till kassör för Svenska Arkivförbundet (SvAf) vid dess årsmöte i maj. Hon ingick även i SvAf:s projektgrupp för framtagning av "Minnesjägarna", en handbok för samtidsdokumentation som gavs ut i november.

REPRESENTATION, SEMINARIER OCH KONFERENSER ETC.

16-17 feb	Digitalt NCK:s vårkonferens
24 feb	Digitalt Samlingsforum Samtal. Tema: Ohälsosamma ämnen i samlingar, Arr. Riksantikvarieämbetet
17 mars	Digitalt Samlingsforum Samtal. Tema: Plaster i samlingar, Arr. Riksantikvarieämbetet
7 april	Digitalt Samlingsforum Samtal. Tema: Val och användning av samlingsförvaltningssystem, Arr. Riksantikvarieämbetet
12 april	Begravning Gustav Hofvander, Södra Sandby kyrka.
4-5 maj	Svenska Arkivförbundets vårmöte och årsstämma. Göteborg.
17-18 maj	Föreningen Sveriges Länsarkivariers konferens och årsmöte. Smålands museum och Emigrantinstitutet i Växjö.
2 juni	Kulturarvsmöte på Kulturen i Lund, Arr. Region Skåne
9 juni	Arkivvetenskaplig frukost, Arr. Lunds Universitet
15 juni	Digitalt seminarium: GDPR för ideella föreningar, Arr. Svenska Arkivförbundet i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan
4 juli	Släktforskardag på ACS. Skånes Arkivförbund deltog med ett eget bord med information om vår verksamhet samt försäljning av våra böcker
8 sept	Digital presentation om E-arkivportalen, Arr. Arkiv Sörmland
3 okt	Forskarseminarium: Henrik Summanen; Kulturarvets digitalisering. Arr. Institutionen för Kulturvetenskaper, Lunds Universitet.
7 okt	Digitalt Rundabordsamtal. Arr. Kulturrådet och Riksarkivet.
25 okt	Digitalt nätverksutbyte/seminarium kring digitalisering av rörlig bild, Arr. Nätverket ABM Skåne i samarbete med Riksarkivet

2 nov	Digitalt seminarium: Skyddet av kulturarv vid krig, Sverige-Ukraina. Arr. Sveriges Hembygdsförbund
25 okt	Seminariedag: Digitalisering av rörlig bild. Arr. ABM-Skåne och Riksarkivet.
30 nov	Rantafej. Arr. Region Skåne.

Besök hos IFK-Lund hösten 2022. Foto: Anna Ketola.

BESÖK HOS MEDLEMMAR

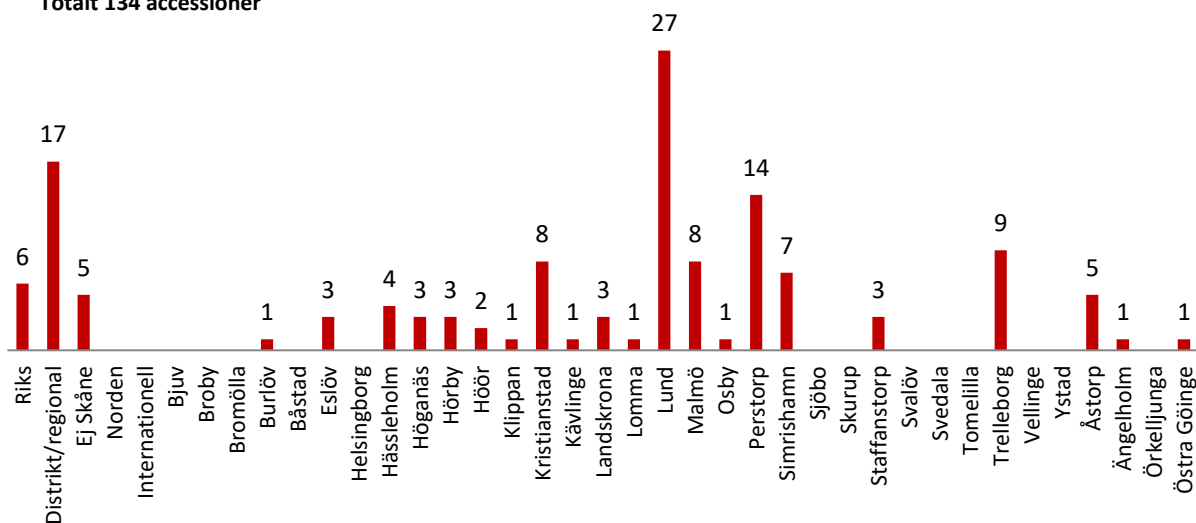
Under 2022 har Skånes Arkivförbund inlett ett förbättringsarbete av vår medlemsvårdande verksamhet. Jämfört med tidigare år har fler medlemmar besökt Arkivförbundet under 2022, även i andra ärenden än att leverera, eller söka i, arkivhandlingar. Arkivförbundets personal har också genomfört fler medlemsbesök än tidigare år för att utveckla den medlemsvårdande verksamheten och engagera och stötta medlemmar i frågor som rör vårt verksamhetsfält. Under 2023 har vi bland annat besökt Kullabygdens Idrottshistoriska förening i Höganäs, John Oltins kulturstiftelse – Viken förr och nu samt IFK Lund.

SAMLINGAR

Vid 2022 års utgång innehöll arkivförbundets samlingar arkivhandlingar och arkivmaterial från totalt 3 301 registrerade arkivbildare varav huvudparten är föreningar och organisationer som verkar eller har verkat i Skåne.

Levererade accessioner under 2022, ordnade efter geografisk hemvist

Totalt 134 accessioner

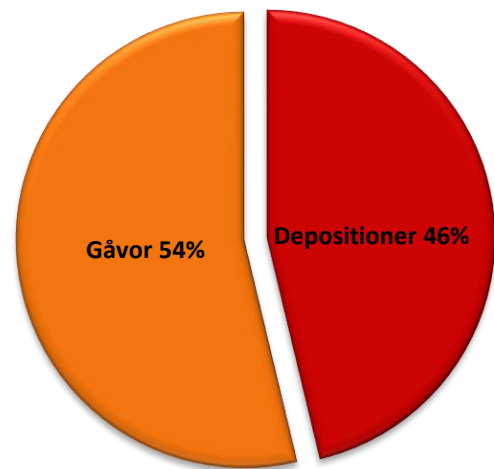
LEVERANSER

Arkivförbundet har tagit emot 134 accessioner under året vilka omfattade närmare 49 hyllmeter. Den övervägande delen leveranser inkom under första halvan av året men minskade efter sommaren för att sedan öka något igen under sista kvartalet. Antalet accessioner minskade betydligt i jämförelse med 2021 då Arkivförbundet fick motta flera större leveranser och samlingarna ökade då med nära 146 hyllmeter totalt. Skillnaden kan vara möjlig följdfeffekt av pandemin. Antalet accessioner 2022 kan istället jämföras med 2019 då samlingarna växte med 45 hyllmeter.

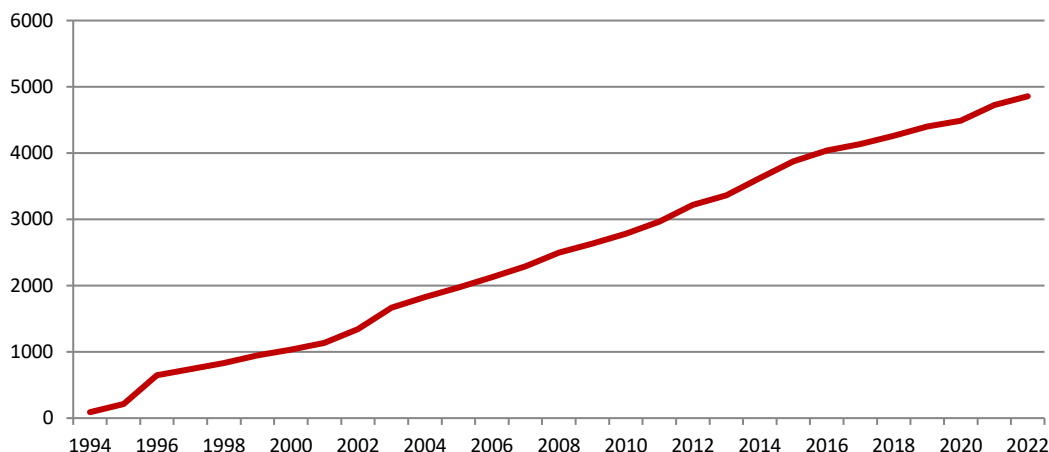
Liksom förra året är många av de inkomna leveranserna tillägg från medlemmar och flera av de nya leveranserna kommer från nyblivna medlemmar. Övervägande del av förvärven är gåvor från ej längre verksamma organisationer på lokal, regional och även nationell nivå. Dessa spänner över flera intresseområden som t ex bildning, kultur, fritid, boende, välgörenhet, nykterhet, frikyrkliga föreningar, ekonomiska föreningar, fackliga föreningar och företag. Flera nya arkivbildare har också registrerats som nya accessioner i anslutning till ordnings- och förteckningsarbetet av redan tidigare inlämnat arkivmaterial.

Fördelning gåvor och depositioner inkomna arkivleveranser 2022

Totalt 134 accessioner

Leveranser, antal accessioner 1994-2022

De två största leveranserna 2022 var gåvor som omfattade vardera ca 5 hyllmeter. Det var Malmö Heleneholms Rotaryklubb vars verksamhet har upphört samt en gåva från Alfa Laval i Lund som överlämnade handlingar från Rudelius & Boklund. En annan större leverans, som omfattade 3 hyllmeter, kom från Ringsjöhöjdens Vägförening som är ny medlem hos Arkivförbundet.

ARKIVVÅRDSARBETE I ARKIVFÖRBUNDETS SAMLINGAR

En stor del av Skånes Arkivförbunds basverksamhet består i att ordna och förteckna arkiv så att det blir lättare för besökare och forskare att ta del av dem. Arbetet med att ordna och göra innehållet i samlingarna sökbart understödjer även den egna verksamheten. Detta genom att vi lär känna tidigare ej genomgångna delar av samlingarna, varvid det påträffas material som skapar nytt underlag för exempelvis pedagogiska upplägg och andra utåtriktade aktiviteter.

Måndagsförteckning:

Under 2022 har tid öronmärkts för just förteckningsarbete. Den 17 januari inleddes det interna projektet Måndagsförteckning, även kallat *Måndagsklubben*. Projektet har inneburit att arkivet från och med januari 2022 har varit stängt för externa besök på måndagar. Personalgruppen har under dessa dagar ägnat sig åt

förteckning av arkiv, eller av arbetsuppgifter som är kopplade till förteckningsarbetet såsom inventering, registrering av specialsamlingar eller liknande. Fokus i förteckningsarbetet har legat på de accessioner som har inkommit för längst tid sedan, men som ännu inte har blivit förtecknade.

Syftet med måndagsförteckningen har varit att komma ikapp med ordnings- och förteckningsarbetet, med målet att leva upp till den formulerade visionen om att arkivmaterial som levereras ska vara ordnat och förtecknat inom 5 år från leveranstillfället. Projektet inleddes med en provperiod om tre månader. Inledningsvis utgicks från accessioner som inkommit mellan åren 1995-2002, och som ännu inte har arkivförteckningar. Vid utvärdering av provperioden i mitten av april beslutades att arbeta vidare med projektet till den sista september och därefter utvärdera igen. Accessioner inkomna under 2003 lades till listan över accessioner som omfattades av projektet. Vid den senare utvärderingen i september beslutades att låta projektet fortsätta året ut.

Måndagsförteckningen har lett till att ett stort antal accessioner har förtecknats, framförallt under projektets två första perioder. Under den tredje perioden fokuserades till stor del på stora och mer komplexa äldre accessioner, varför antalet förtecknade accessioner under denna period har varit färre än under föregående två perioder. Det har då istället rört sig om ett större antal hyllmeter material som har, eller håller på att, förtecknas. Inom måndagsklubben har 89 accessioner konceptförtecknats 2022, vilket har resulterat i 25,12 hyllmeter nyförtecknat material. Av accessioner som inkommit före år 2002 återstår nu endast tre oförtecknade arkiv, varav förteckning av det ena pågår.

Då projektet har haft god effekt på antalet förtecknade accessioner och förtecknade hyllmeter material kommer måndagsförteckningen att fortlöpa under år 2023. Parallellt med måndagsförteckningen, som har fokuserats på de äldsta oförtecknade accessionerna, har ordinarie förteckningsarbete av mer nyligen levererat material också fortlöpt.

MIGRERING AV AUDIOVISUELLT ARKIVMATERIAL I FÖRTECKNADE ARKIV:

Arbetet med att tillgängliggöra arkivförbundets audiovisuella (AV) arkivmaterial har fortsatt under 2022. AV-material innebär ljud och rörlig bild som finns bevarat på olika mediabärare som exempelvis ljudband, videoband, kassettband samt grammofonskivor. Många av de äldre mediebärarna är inte långsiktigt stabila ur bevarandesynpunkt och materialet behöver därför migreras till moderna bärare för att kunna bevaras för framtiden.

Under året har den aktiva fasen i migreringen/digitaliseringen av AV-material i förtecknade arkiv inletts. Detta genom att AV-material, främst i form av DAT-band, överlämnades till Folklichsarkivet på ACS för digitalisering. Det digitaliserade materialet kunde sedan användas för att sätta rutiner och förbereda inför en mer omfattande sändning av material till Sveriges Ljudmigreringscentrum (SLC). När samtliga tekniska frågor kring hur vi skulle hantera återsända digitala ljud- och rörligbildfiler var lösta skickades den första sändningen av AV-bärare till SLC i mitten av september. Detta material återsändes i oktober och har därefter bevarats i NAS och gjorts sökbar i Filemaker-databas. Sändning 2 till SLC har börjat förberedas under december 2022 och kommer skickas under våren 2023.

Under året har också inköpts teknisk utrustning som möjliggör att vi kan migrera kassettband till digitalt format, samt överföra audiovisuellt material från CD-skivor till dator. Förutsättningarna för att vi själva också ska kunna migrera material från VHS har undersökts och kommer att fortsätta arbetas med under 2023.

Arbetet med migrering av AV-material i förtecknade arkiv kommer att fortlöpa enligt upprättad projektplan under 2023. Prioritering av vilket material som ska skickas görs löpande framförallt utifrån typ av bärare och dess förväntade åldringsegenskaper. Mer känsliga bärare med sämre åldringsegenskaper prioriteras i första hand, med målet att upptagningarna ska kunna bevaras för framtiden även om originalbärens bevarandestatus med tiden försämrats.

DIGITALISERINGSPROJEKT – FOTOGRAFIER

Arkivförbundets projekt att digitalisera arkivets fotosamling har fortgått även under 2022. Projektet är omfattande då samlingen i slutet av året bestod av 30 085 registrerade bilder. I samlingarna med oförtecknat material finns också ett stort antal oregistrerade bilder. Under året har 2 907 nyregistrerade bilder tillkommit.

Det har lagts in 268 nya poster i Arkivförbundets *bilddatabas* (JPEG-format) och 878 filer i det digitala (TIFF-format) *bildarkivet*. Vid årsskiftet 2022/2023 finns det 5086 poster registrerade i bilddatabasen.

Under årets scanningsarbete har 17 olika arkivbildare kommit in i bilddatabasen, varav 8 är från arbetet från vår s.k. Måndagsklubb. Det har även under året definierats att enbart foton som är representativa för arkivbildaren ska läggas in i bilddatabasen. Detta för att undvika att foton med samma motiv återkommer i bilddatabasen.

Utomhusteater och barn i teaterkläder. År 1922. Fotograf: Otto Ohm, Malmö.
Ur: Björred-Borgeby-Önnerups Rödakorskrets

Utöver digitalisering av foto ur bevarade arkiv i samlingarna genomfördes även digitalisering av handlingar på beställning av medlemmar och forskare samt för arkivets egen förmedlingsverksamhet. Vid årsslutet kan vi redogöra för att 269 filer av digitaliserade dokument tillgängliggjorts under året, och den totala scanningen under 2022 uppgår till 2597 filer.

MEDICINHISTORISKA BOKSAMLINGEN FRÅN LUND OCH HELSINGBORG

Arkivförbundet har sedan 2018 avtal med Region Skåne rörande dess deposition av den medicinhistoriska boksamlingen från Lund. I december samma år utökades depositionen med den tidigare nedpackade medicinhistoriska boksamlingen från Helsingborg. Samlingen från Lund består av flera delsamlingar: Möllers samling, rara samlingen och den allmänna boksamlingen. Möllers samling och den rara samlingen är registrerad och sökbar i biblioteks databasen Libris. Samlingen från Helsingborg är dock inte registrerad och sökbar i Libris.

Bibliotekssamlingarna är inte öppna för utlån utan båda ska betraktas som referensbibliotek som forskare och intresserade i första hand kan få ta del av genom framtagning i Arkivcentrum Syds gemensamma forskarsal.

FORSKARSERVICE

Under 2022 har Arkivförbundet haft besök av 51 forskare i vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd eller på Arkivförbundets kansli. Vi har också tagit emot 7 kvalificerade förfrågningar genom mail eller telefon som medfört utredningsarbete i varierad omfattning.

Arkivförbundet kategoriserar bevarade arkivbildare efter 14 olika genrer och under 2022 var det forskning i alla utom kategorierna person- och gårdsarkiv och freds- och försvarsorganisationer. Mest forskarförfrågningar har rört religiösa organisationer följt av kvinnoorganisationer och politiska organisationer.

Från september 2021 återgick Arkivförbundet och även vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd till ordinarie forskarservice med viss begränsning av öppettider. Därför har vi haft en betydande ökning av fysiska besökare under 2022 och en viss minskning i antalet förfrågningar genom mail eller telefon.

DOKUMENTATIONSVERKSAMHETEN

På Skånes Arkivförbund har vi som ambition att bedriva en aktiv dokumentationsverksamhet och att vårda och öka tillgängligheten till vår samling av uppteckningar och dokumentationer. Löpande sker ordnings- och förteckningsarbete av tidigare dokumentations- och inventeringsprojekt och vi följer vår handlingsplan i arbetet att utveckla denna verksamhet vidare.

DOKUMENTATIONS- OCH INVENTERINGSPROJEKT: RÖRELSE I SKÅNE

Vårt omfattande dokumentations- och inventeringsprojekt Rörelse i Skåne ingår sedan 2012 i den löpande verksamheten. Projektet syftar bland annat till att lokalt synliggöra Skånes Arkivförbunds verksamhet och det lokala föreningslivet. Vi har inom projektet inventerat 19 kommuner i Skåne, vilket motsvarar fler än hälften av Skånes samtliga 33 kommuner. Under 2021–2022 var fokus på Lunds kommun. Ett omtag gjordes i kommunerna Osby och Östra Göinge, som inventerades första gången 2013–2014.

Projektperioden löper fortsatt under 2023 med fokus på Lunds kommun. Omtaget i kommunerna Osby och Östra Göinge avslutades årsskiftet 2022/2023, och omtag påbörjas istället i kommunerna Kristianstad och Bromölla.

EXTERNA UPPDRAG

HÖGSKOLA OCH UNIVERSITET

Skånes Arkivförbunds samarbete med Institutionen för Kulturvetenskaper vid Lunds universitet har fortsatt även under 2022. Personalen har genomfört föreläsningar och workshops samt tagit emot studiebesök av studenterna som går ABM-mastersprogrammet, grundkursen i Arkivvetenskap, Idé- och lärdoms historia och Etnologi.

LUNDS
UNIVERSITET

I likhet med tidigare år har arkivstudenter från Lunds universitets ABM-master gjort olika kursmoment hos oss eller med material från våra samlingar. Den förteckningsuppgift som ingår i utbildningen handlägs av Arkivförbundets personal på Arkivcentrum Syd. Samma årskull hade också i maj som gruppuppgift att ta fram ett förslag på ett arrangemang där Skånes Arkivförbund samordnar och medverkar under kommande Arkivens dag i Östra Göinge. I uppgiften ingår att ta fram ett utställningsförslag från samlingarna, komplett med aktiviteter och presentationer, förslag på samarbetspartners och idéer kring marknadsföring etc.

NORDISKT WEBBINARIUM : ARKIV I DAG - RELEVANS, DELTAGELSE OG DIALOG.

Den 15 juni genomförde Skånes Arkivförbund i samarbete med Arkivförbundet i Norge och med bidrag från Nordisk Kulturfond ett digitalt Nordiskt webinarium under rubriken: *Arkiv i dag - relevans, deltagelse og dialog. Visioner om nordisk arkivformidling i det 21. Århundrede.*

Webinariet arrangeras av redaktionsgruppen (där Anna Ketola ingick) bakom antologin #arkivdag - relevans - medverkan, dialog (ABM media 2016). Webinariets ändamål var att diskutera förmedlingens, pedagogikens och dialogens roll hos

**NORDISK
KULTURFOND**

arkiven samt att bidra till att utvecklingen av fältet med goda exempel från olika arkiv i Norden. Hur sätter arkivinstitutionerna brukaren i centrum för tillgänglighet till arkiv idag?

Webbinariet hade fem överordnade teman; Arkivet som upplevelse- och lärande- och Arkivpedagogik, Arkiv – involvering och deltagande; Arkiven och kreativa samarbeten samt Arkiv och digitala plattformar. I programmet ingick en presentation av Skånes Arkivförbunds samarbetsprojekt: *På varje plats*.

Arrangemanget kan sammanfattas som en stor framgång och uppskattades stort av deltagarna. En majoritet av sektorns yrkesutövare i Norden deltog. 260 deltagare var anmälda och varje programpunkt hade ca 200 åhörare. Deltagarna kom från Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland, Island samt Färöarna och Grönland. I webbinariet hölls 20 presentationer av 22 föreläsare och från 20 nordiska myndigheter, institutioner och organisationer från arkivsektorn.

Bild från inbjudan till Nordiskt Webbinarium. Foto: Bente Jensen, Aalborg Stadsarkiv

ARKIVPEDAGOGISK VERKSAMHET

Det var med stor glädje som Arkivförbundet åter kunde både ta emot och åka ut på besök på samma sätt igen som gjorts innan pandemin. Under det gångna året har 622 skolelever från grund- och gymnasieskolan varit på studiebesök hos Skånes Arkivförbund eller fått ett klassrumsbesök av Arkivförbundets arkivpedagog.

Pandemin förde emellertid även med sig positiva effekter på vår pedagogiska verksamhet. Under 2022 har såväl fysiska som digitala programaktiviteter genomförts. Den digitala verksamheten har fortsatt fungera som ett viktigt komplement till den fysiska. Med den digitala pedagogiken har Arkivförbundet kunnat nå ut till fler barn och unga i Region Skåne och med större geografisk spridning.

För att kunna nå ut till fler barn och unga i Skåne arbetar vi också med uppsökande verksamhet bland annat inom förmedlingsprojektet *På varje plats - Kulturpedagogik för barn och unga i Skåne* - ett projekt som finansierats av Kulturrådet och Region Skåne. Projektet gick i juni in i sitt tredje projektår, och är ett samarbete mellan Skånes Arkivförbund, Skånes hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer.

SKOLPROGRAM

Arkivförbundet har under året erbjudit program på flera olika teman för grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och Komvux. Utbudet för skolan har en tydlig förankring i den nya läroplanen Igr22 framför allt i historieämnet. På webbplatsen www.skanearkiv.se under fliken "Skola och lärande" finns hela Arkivförbundets utbud för skolan. Här finns även Arkivförbundets webbläromedel som är ett komplement till vårt ordinarie pedagogiska utbud med visningar, klassrumsbesök och arkivväsor. Dessa innehåller olika typer av arkivkällor som kan användas direkt i klassrummet. Mål med våra webbläromedel är att erbjuda skolan lättillgängliga arkivkällor.

Arkivstudier för gymnasiet – En favorit för skolan

Det populäraste skolprogrammet under året har varit "Arkivstudier" som är ett program för gymnasiet och Komvux, och som genomförs i samarbete med Riksarkivet i Lund. Gymnasieelever har kommit till Arkivförbundet bland annat från gymnasieskolorna Spyken och Hedda Andersson i Lund och Österängsgymnasiet i Kristianstad.

Under programmet får eleverna prova på att forska i miniformat. Vid ett första studiebesök får eleverna en introduktion till arkiv och får sedan vid 2–3 tillfällen komma tillbaka för att studera olika typer av originalkällor.

För skolor som reser långt erbjuder vi ett längre pass under ett tillfälle. Temat på källorna väljs gemensamt av lärare och arkivpedagog. Exempel på teman är: "Vardagen i Skåne under andra världskriget", "Sex och preventiv i våra arkiv", "Reklam" och "Politiska partier och valmaterial". Programmet kan vara en del av ett fördjupningsarbete i skolan, för att skriva uppsats eller som ett praktiskt inslag i en kurs. Det är ett tillfälle för eleverna att få öva sig på att läsa, tolka och värdera primärkällor och prova på historisk forskning i litet format.

Valmaterial från Bondeförbundet 1942. Ur: Centerpartiet i Skånes arkiv.

LOVPROGRAM

Även i år erbjuder Arkivförbundet skollovsaktiviteter för barn och unga. Under sportlov och påsklov i digital form och under hösten som ett fysiskt program.

På sportlovet publicerades på vår webbplats texter om sportlovets historia tillsammans med äldre fotografier ur arkivsamlingarna, som visade på olika vinteraktiviteter från förr. Materialet vände sig främst till personal som arbetade med elever på fritids under lovet, men fungerade även för en intresserad allmänhet. Till fotografierna medföljde några frågeställningar som kunde användas för att utifrån fotografierna prata om sportlovets historia och om olika vinteraktiviteter tillsammans med eleverna.

På påsklovet publicerades olika roliga påskpyssel och klurigheter från arkivet. Barn och unga kunde prova på pyssel och knep & knåp från när mormor var liten (från 50 – och 60-tal). Materialet var hämtat från olika barn- och ungdomsföreningar bland annat från Unga Örnar, Lundakretsens arkiv och Eslövs Scoutkårs arkiv.

På höstlovet arrangerade Arkivförbundet höstlovsprogrammet "Kom och bli en arkivdetektiv" för inbokade fritidsgrupper (F-klass – åk 3 och anpassad grundskola). Fritidseleverna fick följa med på äventyr i arkivet och hjälpa arkivpedagogen att lösa viktiga uppdrag. De fick lösa mysterier, söka efter fingeravtryck och tyda hemliga meddelanden. I verkstaden kunde barnen skriva på skrivmaskin, tillverka kodningar för spioner, rita fantombilder och skriva med bläck.

ARKIVVÄSKOR OCH MINNESLÅDOR

Arkivförbundet erbjuder arkivväskor till utlån för skolan och minneslådor för äldreomsorgen. Väskorna lånas gratis och lånetiden är 4 veckor.

Arkivväskor

Skolklasser kan låna en arkivväska med välgjorda kopior av arkivdokument med tillhörande studieuppgifter. Detta kan användas i klassrummet som ett komplement eller som en del av undervisningen. Väskor finns på följande teman: Emigrationen, Emil i Lönneberga och livet vid slutet av 1800-talet, Skolan förr, Sex och preventiv i våra arkiv samt Vardagen i Skåne under andra världskriget. Väskorna lånas ut och körs ut gratis till alla skolor i Skåne. Under 2022 har väskorna lånats ut vid tre tillfällen av tre olika skolor.

Minneslådor för äldreboenden och dagverksamheter

Lukten av försvarets hudsalva, känslan av kalla spelkuler i handen, fotografier av danstillställningar eller att läsa ett programblad från Folkets Park – detta är exempel på hur föremål, fotografier och andra dokument kan hjälpa oss att minnas. Med sex minneslådor på tre olika teman vill Skånes Arkivförbund och Skånes Hembygdsförbund skapa underlag för samtal inom äldreboenden. Lådorna innehåller föremål, fotografier och handlingar som kan användas för att framkalla minnen och berättelser i samtal med äldre, enskilt eller i grupper om flera. Lådornas teman är: Skola och fritid, Folkparksliv samt Militärtjänstgöring/värnplikt. Lådorna

har skapats inom ett projekt under året 2013/2014 i samarbete med pedagoger, Silviasystrar och aktivitetssamordnare inom äldreomsorgen i Lunds kommun. Under 2022 har minneslådorna lånats ut 4 gånger till 2 olika verksamheter.

FÖRMEDLINGSPROJEKT: PÅ VARJE PLATS – KULTURPEDAGOGIK FÖR BARN OCH UNGA I SKÅNE

I juni 2020 inledde Skånes Arkivförbund (projektägare) samarbetsprojektet *På varje plats - kulturpedagogik för barn och unga i Skåne*, tillsammans med Skånes Hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer.

I projektgruppen ingår även en följeforskare från Malmö universitet, samt en medarbetare från Riksantikvarieämbetet. Projektet finansieras av Kulturrådet och Region Skåne. Projektets tredje år inleddes i juni 2022 och avslutas den siste maj 2023. Projektmedel för ett fjärde år är sökta från Region Skåne för möjlighet till ytterligare marknadsföring och implementering i verksamheterna.

Syftet med projektet är att fler barn och unga i fler skånska kommuner ska få tillgång till kulturpedagogisk verksamhet av hög kvalitet. Projektets parter vill minska den ojämlikhet som förekommer gällande vem som tar del av den offentligt finansierade kulturen. Detta görs genom att hitta nya arbetssätt för samverkan med skola, kommun och andra lokala aktörer, på platser i Skåne som saknar regionalt finansierade kulturinstitutioner.

Projektets första år var en förstudie. Här blev kommunerna Höör, Skurup och Osby så kallade pilotkommuner, och samarbeten med skolor, hembygdsföreningar och andra lokala kulturaktörer i dessa kommuner inleddes. I samarbete med dessa aktörer planerades pedagogiska aktivitetsdagar för elever in. Inför aktivitetsdagarna genomfördes rekognoseringsresor till de aktuella platserna. Vid dessa medverkade projektgruppen, lärare och lokala kulturaktörer.

Mål med förstudien var att hitta metoder och arbetssätt för att hjälpa barn och unga att upptäcka mer av sin närmiljö. Vi utgick från frågeställningarna: Vad har hänt här tidigare? Hur har människorna som bott här tidigare använt platsen och hur har det påverkat hur platsen ser ut idag? Projektet hämtade inspiration från den europeiska landskapskonventionen och fokuserade på närmiljö, landskapet och allas vår roll i det. Enligt plan skulle de metoder och arbetssätt som tagits fram under förstudien prövas under projektets år 2. Detta arbete kunde dock redan påbörjas i slutet av projektets år 1.

Under år 2 fortskred metodutvecklingen. Förstudiens identifierade metoder och arbetssätt testades i form av aktivitetsdagar för elever. Kontaktnät utvecklades och fördjupades. Arbetet i pilotkommunerna fortsatte. Istället för att genomföra mindre studier i fler kommuner beslöts att fortsätta fokusera på pilotkommunerna och arbeta med kvalitet framför kvantitet.

Under år 2 samarbetade projektgruppen med 6 skolor och genomförde 18 aktivitetsdagar med elever. Totalt antal deltagande elever var 597. Under år 2 påbörjades planering av hur projektets framtagna metoder och arbetssätt kan paketeras och spridas. Vi planerade för att ta fram metod- och informationsfilmer och processen med filminspelningen initierades.

Bild från aktivitetsdag med årskurs 6 från Halleborgsskolan (Skurups kommun) på Svaneholms slott.

Fotograf: Gunnel von Blixen Finecke

Under år 3 arbetar projektgruppen med utvärdering av de pedagogiska upplägg och metoder som har tagits fram och testats under år 1 och 2. Fokus för år 3 ligger på att paketera pedagogiska program/upplägg för spridning till fler skolor i fler kommuner. Landskapet och de lokala platserna är här centrala. Projektgruppen arbetar tillsammans med en professionell filmproducent för att, med utgångspunkt i de utvecklade programmen, skapa metod- och temafilmer i fortbildningssyfte.

ÖVRIG UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

PROGRAMVERKSAMHET

Skånes Arkivförbund medverkar i ett gemensamt program för verksamheterna på Arkivcentrum Syd i Lund (ACS). Öppna seminarier för allmänheten är en central aktivitet i den gemensamma programverksamheten. Dessa kallas onsdagscaféer och infaller varannan onsdag på ACS under vår och höst. Verksamheten skapar god möjlighet för alla ingående arkivinstitutioner och myndigheter att presentera sin verksamhet med föredrag och visningar.

Under året har en föreläsare som utgått från arkivmaterial från Skånes Arkivförbunds samlingar föreläst på Arkivcentrum Syd onsdagscaféer. Den 23 februari höll Charlotte Hagström, etnolog och tidigare arkivarie vid Folklivsarkivet, föredraget "Cykeln, livet och arkivet" för 35 åhörare. Föredraget handlade om cykeln och dess roll i några olika människors liv.

*Fotografi från Malmö-Staffanstorps Cykelklubbs arkiv.
Fotograf okänd.*

SLÄKTFORSKARDAGARNA

Första veckan i juli genomfördes Släktforskarveckan i Skåne av Skånes Släktforskarförbund och dess medlemsföreningar. Skånes Arkivförbund medverkade i ett arrangemang som genomfördes på Arkivcentrum Syd måndagen 4 juli, med eget informationsbord och försäljning av våra böcker.

STUDIEBESÖK OCH ARKIVFÖRBUNDETS KURSER

Utöver skolungdomar och studenter i den pedagogiska verksamheten samt deltagare i kursverksamheten har ytterligare 185 personer från medlemsorganisationer, representanter från föreningar och organisationer, kommuner samt samarbetspartners och kollegor lokalt, regionalt samt nationellt besökt arkivet när detta var möjligt. Detta kan jämföras med antalet besökare 2021 som var 147 personer.

STUDIEBESÖK

25 jan	Digitalt studiebesök med presentation av Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv för studenterna på ABMA11, Lunds universitet.
2 mars	Visning av arkivet för ABM-studenter vid Lunds universitet.
3 mars	Studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
16 mars	Medlemsbesök, SPF Seniorerna Dalbybygden.
17 mars	Besök av Lunds kommuns kultur- och fritidsförvaltning.
31 mars	Studiebesök av studenter från ABM-master på temat arkivpedagogik.
5 och 7 april	Medlemsbesök, Lunds Soroptimistklubb.
6 april	Studiebesök av Arkivgruppen Väst.
8 april	Medlemsbesök, ELM Syd.
13 april och 13 maj	Medlemsbesök, Skånes Spelmansförbund.
11 maj	Studie- och medlemsbesök av Södra Ringsjöortens Bygdeförening
18 aug	Medlemsbesök, Nevis GF.
6 sept	Medlemsbesök, Malmö stadsarkiv.
12 sept	Medlemsbesök Equmenia distrikt Syd.
13 sept	Studiebesök av nya ABM-studenter på ABM-materns introduktionskurs.
22 sept	Medlemsbesök, Skånes Släktforskarförbund.
6 okt	Studiebesök av Amanda Vesterlund, Generalsekreterare Svenska Arkivförbundet.
17 okt	Studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
23 nov	Studiebesök av studenter från Idé- och lärdomshistoria, Lunds universitet.
7 dec	Medlemsbesök, Folkhögskolan Hvilan.

FÖREDRAG, KURSER OCH SEMINARIER:

19 jan	Föreläsning av Johanna Nessow, "Förmedling och tillhandahållande", för grundkursen i arkivvetenskap, Lunds universitet.
10 feb	Digitalt föredrag av Anna Ketola, om Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv. Lunds Släktforskarförbunds årsmöte.
1-2 mars	Handledning ABM-mastersstudenter i arkivredovisning, av Anna Ketola, Lunds universitet.
31 mars	Föreläsning av Caroline Lind, "Introduktion till arkivpedagogik", ABM mastern, Lunds universitet.
23 april	Medlemsforum, Lund.
28 april	Digital kurs i Ordning och Reda i föreningens handlingar.
2 maj	Introduktion gruppuppgift inför Arkivens dag för ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
4 maj	Föreläsning av Johanna Nessow, "Arkivpedagogik – Arkivpedagogiska metoder och verktyg i praktiken", ABM-mastern, Lunds universitet.
31 maj	Redovisningsseminarium gruppuppgift inför Arkivens dag med ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
31 aug – 1 sept	Grundkurs för arkivassistenter på uppdrag av Svenska Arkivförbundet. Plats: Arkivcentrum Örebro län, Örebro. Genomfördes av Anna Ketola tillsammans med Per Lundin, Blekingearkivet.
19 sep	Digitalt föredrag av Caroline Lind om "På varje plats" på Riksantikvarieämbetets seminarier serie kring ökad förmåga att möta skolans behov.
20 sept	Digital kurs i arkivpedagogik för Arkivförbundet Sydost.
20 okt	Digital kurs i Ordning och Reda i föreningens handlingar.
10 nov	Föreläsning av Anna Ketola, "Enskilda arkiv", ABM-mastern, Lunds universitet.
28 nov	Presentation av Skånes Arkivförbund av Caroline Lind vid Black Archives Seminar: How can State institutional archives support independent minority archives? Arr. Malmö stadsarkiv, Malmö.
1 dec	Anna Ketola är moderator för Svenska Arkivförbundets digitala höstmöte, samt presenterar Skånes Arkivförbunds utvecklingsarbete av vår dokumentationsverksamhet.

ARKIVENS DAG 2022

Myter och mysterier i arkiven

Den 12 november öppnade många arkiv dörrarna för årets Arkivens dag. Årets nationella tema var "Myter och Mysterier". Arkivens dag har arrangerats nationellt sedan 1998 för att väcka intresse för mångfalden i arkiven, arkivens verksamhet och för att värna om demokrati och det fria ordet.

Regional samordning

Skånes Arkivförbund har sedan Arkivens dag genomfördes för första gången (1998) fungerat som regional samordnare i Skåne. Enligt vår verksamhetsplan ska Arkivförbundet prioritera sina insatser i den regionala samordningen av arrangemang i Skåne. Arkivförbundet har under året representerat Skåne vid två nationella samordningsmöten.

Inom ramen för den regionala samordningen arrangerade vi den 7 september ett digitalt regionalt nätverksmöte där intresserade lokala arrangörer från Skåne deltog. Deltagarna diskuterade årets nationella tema och fick inspiration av varandra. På Arkivförbundets webbplats förmedlades under hösten information till lokala arrangörer. Här gavs även möjlighet att synliggöra lokala arrangemang, som ett komplement till den nationella webbplatsen.

Arkivens dag, Arkivcentrum Syd

På Arkivcentrum Syd i Lund kunde vi bjuda in till öppet hus. Inför arrangemanget publicerades 4 marknadsföringsfilmer på ACS YouTube-kanal där vi veckan innan räknade ner inför evenemanget. Medverkade gjorde Anna Ketola i rollen som "ACS stjärnreporter My Steriér".

Årets arrangemang samordnades av Skånes Arkivförbund och övriga medverkande var: Folkliksarkivet med Skånes musiksamlingar, Lunds stadsarkiv, Lunds universitetsarkiv,

Regionarkivet i Skåne, Riksarkivet/Landsarkivet i Lund, Skånes Hembygdsförbund, samt släktforskarorganisationerna Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd.

Arrangemanget på Arkivcentrum Syd besöktes av ca 230 personer. Målsättningen var 200 besökare varför medverkande organisationer var nöjda. Skånes Arkivförbund medverkade för övrigt med informationsbord och bokförsäljning.

Bild från Arkivens dag på Arkivcentrum Syd 2022. Foto: Marianne Kindgren.

Arkivens dag, Broby

Skånes Arkivförbund planerade och genomförde också ett lokalt arrangemang i Broby i Östra Göinge kommun.

Under 2021 fick Skånes Arkivförbund överta de enskilda arkiv som bevarades hos kommunarkivet i Östra Göinge. För att uppmärksamma detta lokalt valde Arkivförbundet att under Arkivens dag visa upp för allmänheten i Östra Göinge några av de arkivskatter som återfinns i materialet. I ett tält på torget i Broby kunde besökarna ta del av en posterutställning baserad på ett urval av arkivmaterial som finns bevarat i Arkivförbundets samlingar från kommunen. Besökarna hade också möjlighet att prata med personal från Arkivförbundet om bevarande och tillgängliggörande av arkiv från exempelvis föreningsliv, folkrörelser och andra verksamheter som speglar lokalhistoria i Skåne.

Besökarna kunde även gå en förberedd runda i närområdet till torget i Broby, där de fick scanna QR-koder på en karta och på så vis få information om sex olika platser i Brobys centrum som har eller har haft betydelse för föreningslivet.

Även Göinge hembygdsförening och ABF Skåne Nordost anordnade Arkivens dag aktiviteter i Broby samma dag. Hembygdsföreningen hade öppet sitt antikvariat på hembygdsgården, och på kulturhuset "Vita skolan" kunde besökarna ta del av en filmvisning och ett föredrag.

Arkivförbundet hade 54 besökare i tältet. Många av besökarna stannade länge och pratade med Arkivförbundets personal. Flera personer uttryckte glädje över att arrangemanget hölls just i Broby.

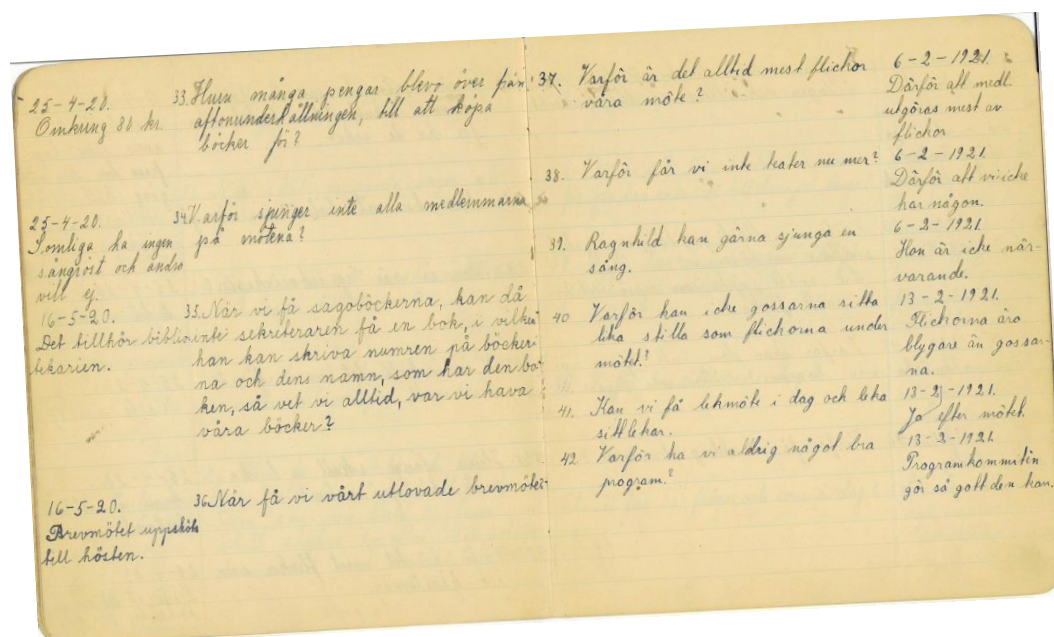

PUBLICERING

WEBBPLATS: WWW.SKANEARKIV.SE

Målsättningen för Skånes Arkivförbunds webbplats är att den ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Webbplatsen är ett viktigt forum för marknadsföring av organisationens verksamhet och modellen är att webbplatsen ska ha en tydlig struktur, ljus och luftig layout med mycket bilder i huvudsak från verksamheten, texter som är lätta att förstå samt tydliga hänvisningar.

Uppdatering på webbplatsen sker kontinuerligt och under rubriken "Ur samlingarna" publiceras nya presentationer ur samlingarna varje månad. Urval av arkivbildare och arkivmaterial har grundats i vad som engagerat oss i personalgruppen eller så har det kopplats till ett aktuellt sammanhang. I år har vi publicerat och skrivit om bevarat arkivmaterial från arkivbildarna: Centerpartiet i Skåne, Göingeungdomens Konstisbaneförening, Ensembleteatern i Malmö, Värmländska sällskapet, Juniorföreningen 355 Fridhem av IOGT Eslöv, Kristna Järnvägsmannakören, Malmö Sjömansmissionsföreningen, Sydsånska Kennelklubben, Folkhögskolan Hvilan och Helsingborgs Röda Korskår samt Kropp-Mörarp-Fleninge Röda Korskrets. Inför valet i september publicerades äldre valmaterial från arkivbildarna: Centerpartiet i Skåne, Vänsterpartiet i Lund, Folkpartiet Liberalerna i Kristianstads län, SSU Frihet i Lund samt Lunds Socialdemokratiska Tjänstemannaförening.

Uppslag ur frågebok för åren 1920–1924 där medlemmar kunnat skicka in eller ställa frågor som besvarades under mötena och antecknades i boken. Ur: Juniorförening 355 Fridhem av IOGT-NTO Eslövs arkiv.

Under året fyller vi löpande på information om vår programverksamhet. Vi uppdaterar även medlemsinformationen, och när vi får nya medlemmar kompletterar vi med länkar till organisationernas egna webbplatser.

Under 2022 ökade antalet registrerade besök på webbplatsen från 5301 (2021) till 7458 samt 17 120 sidvisningar. Mest besökt utöver Arkivförbundets huvudsida är sidan med kontaktuppgifter och sidorna där man kan söka i våra arkivsamlingar. Dessutom fick sidan där vi informerar om Arkivens Dag samt sidan för Nyheter en stor andel visningar.

FACEBOOK

Arkivets Facebooksida ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Arkivförbundet anser att Facebook är ett viktigt forum för i första hand marknadsföring av verksamheten. Facebooksidan ska komplettera webbplatsen och innehålla referat från verksamheten, information om program och marknadsföring av webbplatsen. Sidan kan också användas för förmedling av extern information som är av intresse för Arkivförbundets verksamhetsfält.

Under 2022 har Skånes Arkivförbund varit aktiva på Facebook med 64 inlägg med en spridning på 18 892 registreringar. I slutet av december 2022 hade sidan 591 följare vilket är 27 fler än december 2021. De inlägg som fick störst spridning var då vi 24 januari publicerade om Frufridagen och kvinnoarkiv i våra samlingar, 22 juli om den skånska Gårillen och Skånska Akademiens arkiv samt 10 november när vi informerade om kommande Arkivens dag.

Bild som användes när vi uppmärksammade Frufridagen och kvinnoarkiv i våra samlingar. Ur: Den Shinglade ligans arkiv. 1960. Foto: Jägerstens foto i Örebro.

YOUTUBE-KANAL – OCH FILMPRODUKTION

Inga nya filmer har publicerats på Arkivförbundets YouTube-kanal under 2022, dock kan vi konstatera att flera har tittat på våra filmer som publicerades 2021 och 2020. Här nedan antal visningar vid årsskiftet 2022/23.

För en handfull lire - Ur en resedagbok från en charterresa till Rimini 1964 (2021)	65 visningar
Kärleken till järnvägen – Ur Skånes Arkivförbunds minnessamling (2021)	1661 visningar
Om Lunds skridskoklubb (2021)	73 visningar
Stadgar – ett regelverk (2020)	44 visningar
Goodtemplarna – ett löfte (2020)	110 visningar
Öresundsbron – ett ställningstagande (2020)	59 visningar

NYHETSREVY

Skånes Arkivförbunds nyhetsrevy går ut till samtliga medlemmar via e-post och via brev. Det presenteras också på arkivförbundets webb och marknadsförs på sociala medier. Under 2022 publicerades nyhetsbrevet i mitten av mars, början av juni, början av september och mitten av december. Målsättningen är att informera medlemmarna om vad som händer på arkivet, blandat med utblickar på aktuella frågor och aktiviteter inom vårt område i landet. Tonen ska vara enkel, lättillgänglig och, där det passar, ha glimten i ögat.

SLUTORD

En väl fungerande verksamhet är viktig för att kunna bevara och tillgängliggöra det kulturarv som förvaras av Skånes Arkivförbund. Samlingarna har likväl som antalet medlemmar fortsatt att öka även detta år.

Arkivförbundet har gått starkt ur perioden av pandemi. Den utåtriktade verksamheten har utökats när det åter blev möjligt att ta emot besökare. Vi har kunnat göra fler besök och haft ett ökat antal möten med medlemmar och samarbetspartners. Fokus under året har dock varit kärnverksamheten och arbetet med att tillgängliggöra samlingarna. Våra samlingar och verksamheten i stort har blivit mer tillgängliga digitalt, till exempel på YouTube och Facebook. Vår Youtube-video "Kärleken till järnvägen" har haft nära 2000 visningar.

Arbetet med att korta tiden mellan att material deponeras och till att det är förtecknat har varit i fokus. Digitaliseringen av foton och andra analoga media har tagit fart, men det kommer att ta flera år att behandla allt befintligt material.

Under året har ett Nordiskt Webbinarium: "Arkivdag" genomförts med stöd av Nordisk Kulturfond. Samarbetsprojektet "På varje plats" finansieras genom dels bidrag från Region Skånes kulturnämnd dels från Statens kulturråd. Projektperioden som helhet sträcker sig från maj 2020 till och med maj 2023.

Vi har haft anställd extrapersonal som inneburit en behövlig förstärkning av verksamheten. En av de två tillfälliga anställningarna har övergått till fast tjänst vid halvårsskiftet. Den andra tjänsten kommer förlängas in i 2023.

Året har gått med ett mindre underskott. De ökade kostnaderna för el och värme har varit och kommer att vara svåra att beräkna.

Vi är väl rustade för att växla upp den utåtriktade verksamheten och samtidigt prioritera kärnverksamheten att ta emot, förteckna och förvara.

Styrelsen vill avslutningsvis rikta ett stort tack till våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar samt inte minst till vår mycket duktiga, engagerade och kunniga personal. Vi vill också rikta ett varmt tack till Region Skånes Kulturnämnd, Nordisk Kulturfond, Statens kulturråd och till kommunerna Helsingborg stad, Lund och Osby för bidrag till verksamheten. Vi är dessutom tacksamma för det goda samarbete vi i en rad sammanhang haft med Skånes Hembygdsförbund och Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet samt alla organisationer och institutioner vid Arkivcentrum Syd och andra arkiv och kulturarvsorganisationer och institutioner i Skåne, Sverige och Norden. Ni har alla bidragit till att Arkivförbundets verksamhet har kunnat genomföras med sådan framgång under 2022.

Lund mars 2023

För styrelsen

Mats Helmfrid
Ordförande

ARKIVFÖRENINGAR

Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens arkiv i Örkelljunga
Arbetarrörelsens arkiv i Skåne, Malmö
Folkrörelsearkivet i Helsingborg
Folkrörelsearkivet i Kristianstad
Folkrörelsearkivet i Ängelholm
Föreningen Idrottsarkivet i Helsingborg
Lokalhistoriska arkivet i Hässleholm
Skånes Näringslivsarkiv

ÖFFENTLIG FÖRVALTNING

Båstads kommunarkiv
Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar
Helsingborgs Stadsarkiv
Hovdala slott
Hässleholms kommunarkiv
Höörs kommunarkiv
Kristianstads kommunarkiv
Kävlinge kommunarkiv
Landsarkivet i Lund
Lomma kommuns centralarkiv
Lunds Stadsarkiv
Malmö Stadsarkiv
Simrishamns kommunarkiv
Staffanstorps kommunarkiv
Trelleborgs kommunarkiv

HEMBYGDSFÖRENINGAR OCH LOKALHISTORISKA MUSEER/SÄLLSKAP

Billesholmstraktens Hembygdsförening
Blåherremöllas vänner – NY
Borstahusens Museiförening
Frosta Härads Hembygdsförening
Föreningen för fornminnes- och hembygdsvård i
Sydöstra Skåne
Föreningen Frenningeboken
Föreningen Gamla Båstad
Föreningen Gamla Lund
Föreningen Gamla Trelleborg
Gärds Härads Hembygdsförening
Göinge Hembygdsförening
Hvens Hembygdsförening
Ivetofta Hembygdsförening
Kullabygdens Idrotthistoriska förening
Kvidinge sockens Hembygdsförening
Mölle By- och Kulturförening
Osby Hembygdsförening

Perstorps Hembygdsförening
Riseberga Färingtofta Hembygdsförening
Torna Härads Hembygdsförening
Västra Göinge Hembygdsförening
Västra Torups Hembygdsförening
Ängelholms Hembygdsförening

RIKSORGANISATIONER

Classic Mustang Club Sweden
Equmeniakyrkan
Frälsningsarméns HK
Gammaldansarnas Riksförbund
Rotary Norden
Svenska Arabhästföreningen
Svenska Service- och Signalthundsförbundet
Sveriges Hundföretagare

REGIONALA, LÄNS- OCH DISTRIKTSORGANISATIONER

ABF Skåne
Afasiföreningen i Skåne län
Blodsjukas förening i Södra Sjukvårdsregionen
Byggnads i Skåne
Celiakiföreningen i Skåne län
Centerpartiet Skåne
DHR Skåne läns distrikt
Diabetesföreningen Skåne län
Distriktsstyrelsen Socialdemokrater för Tro och
Solidaritet
Dyslexiförbundet i Skåne
EFS i Sydsvetige
Evangelisk Luthersk Mission (ELM) Syd
Fastighetsanställdas förbund Region Syd
Folkdansringen, Skåne
Folkhögskolan Hvilan
Föreningen Skånska Möllor
Författarcentrum Syd
Försvarsutbildarna, Skåne
GS avdelning 1, Västra Skåne
Hela Sverige ska Leva, Skåne
Husmödrarna Skåne
Hyresgästföreningen Region Södra Skåne
IOGT-NTO Distrikt Syd
Junis Skåne
Jämställd Utveckling Skåne
Liberalerna Skåne
Lunds stifts kyrkomusikerförening

Malmö-Ystad Skyttekrets
Medborgarskolans Skånedistrikt
MHF Region Skåne
Museiföreningen Skånska Järnvägar
Naturskyddsföreningen i Skåne
NBV Skåne
Riksteatern Skåne
Rädda Barnens distrikt i Skåne
Röda Korset Region Syd
Sensus region Skåne-Blekinge
SISU Skåne
Skåneländska Gastronomiska Akademien
Skånes Bygdegårdsdistrikt
Skånes Dövas Länsförbund
Skånes Hembygdsförbund
Skånes Hemslöjdsförbund
Skånes Kommuner
Skånes Konstförening
Skånes Lantmätareförening
Skånes Nykterhetsförbund
Skånes Orienteringsförbund
Skånes Scoutdistrikt av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Skånes Släktforskarförbund
Skånes Spelmansförbund
Skånska Akademien
SPF Seniorerna Skånedistriktet
Studieförbundet Bilda Syd
Studieförbundet Vuxenskolan Regionförbund
Skåne
Svenska Lasariters förening avd Malmö-Lund
Svenska Pudelklubben avd Syd
Swedish Greenkeepers Association (SGA) Skåne – **NY**
Sydskånska Kennelklubben
Vision avd 281 Region Skåne
Vision Centret i Malmö
Vita Bandet Skånedistriktet
Våra Gårdar Syd
Vårdförbundet, Skåne
Värmländska Sällskapet i Skåne

EKONOMISKA ORGANISATIONER OCH FÖRETAG

Andelsföreningen Folkets Park i Kävlinge
Bostadsrättsföreningen Bommen Nr: 7, Lund
Bostadsrättsföreningen Själabodarna, Lund
Bostadsrättsföreningen Tre Högar
Bäverns Samfällighetsförening
Böste Sommarstugeförening, Västra Torp ek.för.
Daggmaskens Förskola
Folke Ljungdahls stiftelse
Folkets Hus, Lund
Företags-MIX i Eslöv, ek. för.
Föräldraföreningen vid Östra Torn
Montessorigrundskola

Föräldrakooperativet Kossan, Lund
Handelsföreningen i Lunds stiftelse
Handelsklassen i Lunds stiftelse
Helfrid & Lorentz Nilssons stiftelse
Hövdigen-Strutharald Samfällighetsförening
John Oltins kulturstiftelse – Viken förr och nu
Karin och Johanna Anderssons stiftelse
Lerbergets byalag ekonomisk förening
Ljungens Villaägareförening, Höllviken
Lunds Borgerskaps Understödsstiftelse
Lunds Studentskegård
Länsförsäkringar Skåne
Montelinska stiftelsen
Montessori Mondial Lund
Månteatern Ekonomisk förening
Näsby Samfällighetsförening
Ringsjöhöjdens vägförening
Råby Räddningsinstitut
Rättshjälpskassan Standard
Stadskällarens Samfällighetsförening
Stenålderns Samfällighetsförening
Stiftelsen Albin & Elise Johanssons Fond
Stiftelsen De Lekande Barnens Fond
Stiftelsen Malin Gyllenkrok
Stiftelsen Olof Ekbergs fond
Stiftelsen Skåneländska Flaggans Dag
Teggerstiftelsen
Vägföreningen Fiddevången, Falsterbo

LOKALA FÖRENINGAR

Anti-Handikapp i Lund
Centerpartiet i Staffanstorp
Centerpartiet i Svedala
Centrumkyrkan i Bjuv
Delta Kappa Gamma, Delta Malmö-Lund
EFS-Kyrkan i Ängelholm
EFS Missionsförening i Lund
EFS Missionsförening i Staffanstorp
EFS på Sankt Knut
Equmeniakyrkans församling i Furulund
Equmeniakyrkan i Höör
Equmeniakyrkan i Limhamn
Esarps Byalag
Eslöv-Sallerup Rotaryklubb
Eslöv Biståndscenter/Erikshjälpen
Eslövs Fotoklubb
Eslövs Scoutkår
Estniska föreningen i Lund
Falsterbo Golfklubb
Flommens Golfklubb
Frälsningsarmén Helsingborg
Frälsningsarmén Limhamn
Frälsningsarmén Ystad
Föreningen Apoteket Svanens vänner – **NY**
Föreningen för äldrevård och gerontologi, Lund
Föreningen Hassela Solidaritet

Föreningen Norden Eslöv
Föreningen Parasport Lund
Föreningen Sirmiones Skeppslag
Hardeberga Bollklubb
Hela människan i Malmö
Hörby UNF
Hörselskadades förening i Lund
Höörs Föreläsningförening
IBK Lund
IFK Lund
IF Metall Sydvästra Skåne
Immanuelsförsamlingen i Malmö
Ingelstråde Missions- och Ungdomsförening
IOGT-NTO 51 Ängelholm
IOGT-NTO 81 Fred och Endräkt, Hästveda
IOGT-NTO 86 Hoppets Lycka, Klippan
IOGT-NTO 247 Österlen
IOGT-NTO 358 Snapphanen, Osby
IOGT-NTO 1589 Lugnet, Lund
IOGT-NTO 2019 Kronan, Eslöv
IOGT-NTO 5607 Sydkusten
Kullabygdens diabetesförening
Kulturföreningen Calluna
Kävlinge Kolonistförening – **NY**
Landskrona Cykelklubb
Landskrona Scoutkår
Landskrona Scoutkår av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Ljunghusens Golfklubb
LO-sektionen i Mellersta Skåne
Logen Kärnan nr 608, Helsingborg
Lund-Klostets Rotaryklubb
Lundabygdens Dövas Förening
Lunds Arbetskommun
Lunds Bollklubb
Lunds Byggmästareklubb
Lunds Centerkrets
Lunds Diakoniförening
Lunds FN-förening
Lunds Husmodersförening
Lunds Kammarmusiksällskap
Lunds Kolonisters Centralförbund
Lunds Konståkningsklubb
Lunds Kvinnliga Gymnastikförening
Lunds Orienteringsklubb
Lunds Släktforskarförening
Lunds Soroptimistklubb
Lunds Zontaklubb
Läkaresällskapet i Lund
Läraryförbundet Malmö
Läraryförbundet Östra Göinge
Malmö-Limhamn Soroptimistklubb
Malmö Frimurarsamhälle
Malmö Släktforskarförening
Malmö Squash Rackets club
Maria loge nr 3 a P

Mellanskånes Släkt- och Hembygdsforskarförening – **NY**
Miljöpartiet De Gröna i Lomma
Mossängens Sommarstad
Motorcykelhistoriska klubben Syd
Musikfrämjandet i Kullabygden
Naturskyddsföreningen i Vemmenhögabygden
Nevis Gymnastikförening
Näsby IF
Osby Socialdemokratiska Arbetskommun
Polisområde Mellersta Skåne Seniorklubb
PRO Genarp
PRO Osby
Rädda Barnen i Lund
S:t Knuts Rotaryklubb
S:t Lukas i Lund
S:t Lukas i Malmö
Scoutkåren Vikingen, Ekeby
Simklubben Poseidon
Sjöstedska släktföreningen
Släktföreningen Rusthållare Christoffer Sörensens
och Martha Christensdotters ättlingar
Släktföreningen Helge Mattsons i Kumlatofta
ättlingar
Smålands Gille i Lund
SPF Seniorerna Dalbybygden
SPF Seniorerna Lomma Södra
SPF Seniorerna Lund Centrum
SPF Seniorerna Lund Öster
SPF Seniorerna Lundakretsen
SPF Seniorerna Lundensis
SPF Seniorerna Stångby
SPF Seniorerna Södra Sandby
SRF Lundabygden
Staffanstorps Cykelklubb
Studieförbundet Vuxenskolan Skåneland
Svalorna Indien-Bangladesh
Svenska Kvinnors Vänsterförbund Lundavdelning
Sällskapet Lundaakademiker
Södra Ringsjöortens Bygdeförening – **NY**
Veberöds Tennisförening
Vinslövs Missionskyrka
Vänskapens hus
Vänsterpartiet, Lund
Västerkyrkans församling i Lund
Västra Sommarstadens Koloniförening
Willands Arrendatorförening
Ystadabygdens Släkt- och Bygdeforskarförening – **NY**
Östermalmkyrkan i Kristianstad
Östra Sommarstadens Koloniförening

ENSKILDA MEDLEMMAR

Mats Helmfriid
Sven Arne Karlsson

VERKSAMHETSPLAN 2023–2024

ORGANISATION OCH MEDLEMSVÅRD

Mål under perioden:

- Arbeta för att stärka verksamhetsområdet för regional enskild arkivverksamhet i Skåne.
- Vidareutveckla forum och plattformar för medlemskontakt och medlemsvård.
- Engagera och inspirera fler organisationer, företag och personer i Skåne att bevara arkiv och källmaterial för framtiden och samtiden.
- Synliggöra enskilda arkiv som resurs för forskning, ökad kunskap och bildning samt historieförståelse.
- Arbeta för ökat engagemang hos Skånes kommuner för bevarande av arkiv från enskild sektor.
- Aktivt medverka till att utveckla och etablera forum för samarbete, samverkan och informationsutbyte med våra systerorganisationer i angränsande och närliggande regioner.
- Ta hänsyn till regional kulturplan för Skåne 2021-2024 i planering av Arkivförbundets verksamhet.
- Under 2023 uppmärksamma Skånes Arkivförbunds 30-årsjubileum.

SAMLINGAR

Mål under perioden:

- Arbeta vidare utefter framtagna arbetssätt som syftar till att Skånes Arkivförbunds ordnings- och förteckningsarbete kommer i närmre balans med inflödet till samlingarna.
- Aktivt förhålla oss till framtagna förvärvspolicy i samband med leveranser till Skånes Arkivförbund.
- Följa upp äldre depositionsavtal för ökad anpassning till gällande lagstiftning rörande skydd av personuppgifter.
- Ta fram strategi för samlingarnas tillväxt och implementera rutiner för uppföljning av medlemmars behov av förvaring av arkiv och tilläggsleveranser.
- Följa projektplan för digital konvertering av befintligt AV-material i samlingarna. Tidsplan för digitaliseringsprojektet är 5 år (2021-2025).
- Under perioden öka fokus på arkivets specialsamlingar.
- Implementera framtagna rutin för hantering av foto och övrigt upphovsrättsskyddat material i samlingarna.
- Arbeta för att underlätta och förtydliga för våra medlemsarkivföreningar hur de kan tillgängliggöra sina samlingar i Nationella Arkivdatabasen NAD.
- Arbeta för att synliggöra Arkivförbundets referensbibliotek till en bredare publik.

DOKUMENTATION

Mål under perioden:

- Inom ramen för projektet "Rörelser i Skåne" slutföra inventeringen av föreningar och organisationer, samt planera och genomföra informations- och programverksamhet i Lunds kommun. Gå vidare med att inventera och arbeta med informationsspridning i omtagskommunerna Kristianstad och Bromölla.
- Genomföra dokumentations- och inventeringsprojektet "Archives for Future- dokumentation av miljö- och klimatrörelsen i Skåne".

- Fortsatt arbeta med att öka användbarheten av Arkivförbundets tidigare genomförda inventerings- och dokumentationsprojekt.
- Upprätthålla och utveckla nätverk med andra kulturinstitutioner i Skåne som arbetar med dokumentationsverksamhet.
- Genomföra och utveckla metoden berättarcafèer som en del av dokumentations- och förmedlingsverksamheten.
- Undersöka möjlighet att följa upp tidigare skrivprojekt "Skriv kvinna skriv".

UTÅTRIKTAD- OCH FÖRMEDLINGSVERKSAMHET

Mål under perioden:

- Färdigställa utarbetat visionsdokument och handlingsplan för Skånes Arkivförbunds pedagogiska och utåtriktade verksamhet.
- Avsluta projektår tre av samarbetsprojektet "På varje plats - kulturpedagogik för barn- och unga i Skåne", och om projektmedel beviljas genomföra en påbyggnadsfas av projektet för ytterligare marknadsföring och implementering i landskapet.
- Strukturera programverksamheten och erbjuda ett varierat, intressant och angeläget programutbud för olika målgrupper med tyngdvikt vid kvalitet framför kvantitet.
- Arbeta för att nå specifika målgrupper, oavsett geografisk plats, som är relevanta för Arkivförbundets verksamhet.
- Vidmakthålla redan pågående samarbeten med universitets- och högskoleutbildningar samt arbeta för att etablera ytterligare kontakter med de högre utbildningarna.
- Vara en aktiv aktör i uppmärksammandet av "Arkivens Dag" och ta ett tydligt initiativ i det regionala samordningsarbetet inför evenemanget. Däribland att utöver medverkan i arrangemang på Arkivcentrum Syd också vart år genomföra samarrangemang i en lokal kommun i regionen.

PUBLICERING OCH NÄRVARO PÅ SOCIALA MEDIER

- Upprätthålla en hög ambitionsnivå på Arkivförbundets webbplats och Facebooksida för ökad medlems- och brukarservice.
- Vidareutveckla arbetssätt för programverksamhet och publicering via Arkivförbundets YouTube-kanal.
- Digitalt och analogt Nyhetsbrev publiceras 4 ggr om året.
- Påbörja verksamhet för publicering av en egen skriftserie.